

Jak se rodí v českých porodnicích? Nová data z Průvodce porodnicemi poukazují na nesrovnalosti v údajích o epiziotomiích a indukcích porodů, které porodnice vykazují do NRRZ

4. 7. 2024, Tisková zpráva Aperio

Aperio zveřejnilo novou [analýzu dat](#), která získává přímo od rodiček v [Průvodci porodnicemi](#). Analýza zahrnuje odpovědi 7 443 rodiček z let 2019–2023 a vyhodnocuje meziroční změny a trendy v péči o rodičky a novorozence. Vedle zdravotních výsledků pokrývá i širší aspekty perinatální péče, které mají vliv na dosažení pozitivní zkušenosti žen s porodem, jež je zdůrazňovaná v doporučeních WHO. Mezi nejvýraznější změny patří klesající počet nástřihů hráze, častější odložené přestřížení pupečníku či upouštění od doporučení kojít v intervalech. Analýza dat také odhalila nesrovnalosti v údajích o epiziotomiích a indukcích porodů, které porodnice vykazují do Národního registru reprodukčního zdraví (NRRZ).

Nejčastější zásahy do průběhu porodu

V českých porodnicích podstupoval v posledních pěti letech nadpoloviční podíl rodiček (58.5 % žen) klystýr. O nepřetržitém monitorování plodu (CTG) referovalo 32.2 % žen. Dirupce vaku blan (amniotomie) byla provedena u 30.0 % žen. Přitom se jedná o postupy, u nichž WHO nedoporučuje rutinní provádění.

Tlumení bolesti farmakologickými prostředky uvádí 41.9 % všech žen, které rodily vaginálně nebo u nich bylo rozhodnuto o císařském řezu až v průběhu porodu.

Pozitivní trendy

Vhodné podmínky pro fyziologický průběh porodu pomáhá navodit i soukromí rodičky, což je jedním z pozitivních trendů v českých porodnicích. Nejvíce žen rodí v samostatné porodní místnosti s vlastním sociálním zařízením a tento podíl průběžně stoupá (z 69.5 % v r. 2019 na 84.5 % v r. 2023).

Pokračuje trend, kdy je více novorozencům dopřán ihned po porodu kontakt kůže na kůži s matkou (ze 71.8 % v r. 2019 na 75.7 % v r. 2023), který má blahodárný vliv na termoregulaci, podporu kojení a přenos matčina mikrobiomu. Roste i počet dětí, u kterých je pupečník přestřížen po dotepání (z 33,7 % v roce 2019 na 58,3 % v roce 2023).

(Ne)podpora kojení

Podíl matek, které zahájily kojení do 2 hodin po porodu se zvýšil z 49.8 % v r. 2019 na 59.2. % v r. 2023. Doporučení kojít dle přání matky či dítěte se dostalo zvyšujícímu podílu žen (z 33.9 % v r. 2019 na 59.3 % v r. 2023). Z porodnic odchází dlouhodobě „tzv. plně kojeno“ 72.8 % dětí, ale pouze 60 % je výlučně kojeno, tedy dostává výlučně mateřské mléko. WHO však doporučuje výlučné kojení pro 80 % dětí.

Epiziotomie v datech Aperia a NRRZ

Mezi pozitivní trendy, které sledujeme již několik let, patří významný pokles epiziotomií (nástřihů hráze). WHO ve svých doporučeních z r. 2018 nedoporučuje rutinní ani volitelné užití epiziotomie u žen se spontánním průběhem porodu. Podíl respondentek Aperia, které porodily vaginálně a uvádějí, že jim byla provedena epiziotomie, se snížil z 45.0. % v r. 2019 na 28.2 % v r. 2023. **Ženy však referují o vyšší míře epiziotomií než porodnice**, které do Národního registru reprodukčního zdraví (NRRZ) vykazují snížení z 33.1 % v r. 2019 na 25.4 % v r. 2023.

Indukce porodů v datech Aperia a NRRZ

Stále více žen podstupuje umělé vyvolání porodu (indukci). Podíl respondentek Aperia, které uvádějí, že jejich porod nezačal spontánně, ale byl vyvolaný, se zvýšil z 23.1 % v r. 2019 na 25.6 % v r. 2022. Ženy však referují o vyšší míře indukci než porodnice, které vykazují do Národního registru reprodukčního zdraví (NRRZ) nárůst indukci z 10.5 % v r. 2019 na 21.7 % v r. 2023.

O Průvodci porodnicemi

Nezávislý webový [Průvodce porodnicemi](#) sleduje české porodnictví dlouhodobě. Díky příspěvkům svých dárců ho provozuje spolek [Aperio](#). Analýza vychází z 7 443 [dotazníků](#) od žen, které porodily v letech 2019–2023 v některé z porodnic v ČR mezi 38. a 42. týdnem těhotenství. **Kompletní analýzu dat z Průvodce porodnicemi si můžete [stáhnout zde](#).**

Miloslava Kramná, koordinátorka Průvodce porodnicemi, dodává: „*Průvodce porodnicemi sleduje, jak je nastavena standardní péče v českých porodnicích a to, jak porod zažívají rodičky. Analýza vyhodnocuje data za celou Českou republiku v průběhu posledních pěti let. V profilech jednotlivých porodnic pak nastávající rodiče najdou údaje přímo ke konkrétní porodnici. Bohužel stále **mezi porodnicemi ČR panují v přístupu k rodiče a novorozenci velké rozdíly a zjištění uveřejňovaná v Průvodci porodnicemi jsou důležitým vodítkem pro nastávající rodiče při výběru porodnice. Průvodce porodnicemi se zasazuje o to, aby měly všechny ženy možnost родit s respektem a s co největší podporou fyziologického porodu a kojení.***“

Analýzu zpracovaly: koordinátorka Průvodce porodnicemi [Ing. Miloslava Kramná](#) a datová analytička [Ing. Alena Hlavová](#).

Pro více informací kontaktujte:

Tereza Kochová

PR specialista [Aperio](#)

E-mail: terezka.kochova@aperio.cz

Tel.: 775 716 145

Analýza byla zpracována v rámci projektu Za pozitivní porodní zkušenost aneb Informovaně k porodu, který je realizován za finanční podpory Úřadu vlády České republiky. Výstupy projektu nerepresentují názor Úřadu vlády České republiky a Úřad vlády České republiky neodpovídá za použití informací, jež jsou obsahem těchto výstupů.